

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes. The author argues that a one-size-fits-all approach to education is not only ineffective but also disrespectful to the diverse cultures of our world.

In the second part, the author explores the challenges of conducting research in non-Western contexts. One major challenge is the lack of standardized research methods that are applicable across different cultures. What works in one cultural setting may not work in another. The author provides examples of how researchers have adapted their methods to better understand the complexities of different cultures. For instance, some researchers have used participatory methods, where they work closely with community members to co-design the research.

The third part of the paper focuses on the ethical considerations of cross-cultural research. It emphasizes the importance of obtaining informed consent from participants, especially in communities where there may be power imbalances. The author also discusses the potential for research to be used in ways that could harm the community, and argues that researchers have a responsibility to ensure that their work is for the benefit of the community.

Finally, the author concludes by calling for a more inclusive and culturally responsive approach to research. They argue that by recognizing and valuing the diversity of our world, we can develop more effective and equitable educational practices. The paper ends with a call to action for researchers to continue to learn from and work with the communities they study, rather than just observing them from a distance.

MELİSA KESMEZ
Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz

MELİSA KESMEZ Eylül 1980'de İstanbul'da doğdu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde sosyoloji okudu. Bir dönem İngiltere'de yaşadı. Yaratıcı yazarlık, gazetecilik ve fotoğrafçılık alanında yurtiçinde ve yurtdışında çeşitli eğitimler aldı. Dergi ve gazetelerde edebiyat, müzik ve fotoğraf üzerine yazıları, söyleşileri ve çevirileri yayımlandı. *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz*, *Bazen Bahar* ve *Nohut Oda* adlı üç öykü kitabı yazdı. *Bazen Bahar* ile 2017 NDS Edebiyat Ödülü'nde Mansiyon alırken, *Nohut Oda* 65. Sait Faik Hikâye Armağanı'na layık görüldü. DOT Tiyatro tarafından sahnelenen pek çok tiyatro oyununu Türkçeye çevirdi. Farklı tiyatros ekiplerine dramaturg olarak dahil oldu. Şu anda çocuk edebiyatı alanında yayıncılık yapıyor; editör, çevirmen ve dramaturg olarak çeşitli projelerde yer almaya devam ediyor.

Sel Yayıncılık, 2014-2018 (11 baskı)

İletişim Yayınları 2791 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 483

ISBN-13: 978-975-05-2708-1

© 2019 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2019, İstanbul

EDİTÖR Kıvanç Koçak

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Merve Öztürk

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 22749

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MELİSA KESMEZ

Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz

Anneanneme...
Benim anneannem bir melekti yavrum.

İÇİNDEKİLER

Balık Kraker

9

Sakin Göllerin Kuğusuyduk

13

Şubat

27

Bir Dost

35

Kıpırtısız

41

O Yaz...

45

Karpuz Dilimleri

49

Şiirsiz

53

Arif

61

Bozkır
69

İyiyiz
75

Sirk
81

Girlfriend in a Coma
87

Süslü Annem
93

Ada
99

Halam
107

Karton Koliler
115

Kurtuluş Gecesi
121

Sevgili Müslüm Baba
127

Düğün
131

Ceyda'nın Dizleri
141

Kırıldık
145

Sarı Elmalar
147

Anneannemin Takma Dişleri
151

Balık Kraker

Zili çaldık. Son sekiz yıldır yaşadığımız, iki buçuk ay önce annem tarafından gecenin bir yarısı uyandırılarak apar topar terk ettiğimiz evin zili bu. Babam “Çocukları çok özledim” diye haber göndermiş, “Bir göreyim” demiş. Bir görüp çıkacağız. Annem aşağıda arabada bekliyor. Çok kalmak yok, yaramazlık yapmak yok, arka odalara girmek yok, söz verdimiş. “Kardeşine sahip çık” diye seslenmiş arkamdan, biz heyecanla tırmanırken bizim kata çıkan merdivenleri.

Açılıyor kapı. Babam. Sakalları uzamış, beyazmış babamın sakalları, biraz da zayıflamış sanki. Gülümsüyor bizi görünce, “Girin, girin” diyor biz ayakkabılarımızı alışık olduğumuz üzere kapıda çıkarmaya çalışırken. Sekiz yıldır yaşadığım eve, olacak iş değil, ilk kez ayakkabıyla giriyorum. Annem görse delirir diye endişe edip parmak ucunda yürümeye çalışsam da buranın artık annemin evi olmadığını, onun kurallarının çoktan hükmünü yitirdiğini anlıyorum girer girmez. Aynı ev değil burası. Başkası. Babam da sanki aynı adam değil gibi. Salona geçiyoruz. Tuhaf geliyor odanın hali. Perdeler kapalı. Televizyon kapalı. Ekşi bir koku içerde.

Yemek masasının beyaz, dantel örtüsü ortaya kadar açılmış, açıkta kalan yere gazete serili, üzerinde yumurtası ekmekle sıyrılmış bir tava. Dibinde çayı kurumuş birkaç bardak. Yerde iki torba dolusu boş bira şişesi. Bitmiş Samsun paketleri, çerçöp. Sağda solda top yapılmış çoraplar. Sandalyelerin arkasına asılmış çeşit çeşit gömlek, ceket. Beri yanda annemin dantelleri, annemin menekşeleri, annemin bordo koltuk takımı, annemin zigon sehпасı, annemin vitrinin içine dikkatle dizilmiş kristal bardakları. Annemin her şeyi. Hâlâ orada.

“Bir toplu iğne bile istemiyorum,” demiş annem iki gün evvel mutfakta anneanneme, ben dinlemiyor gibi yapmışım ama duymuşum hepsini, “Her şey onun olsun!”

Arka planda annemden kalan eşyalar, önde bekâr babamın omuzları düşük yalnızlığı. Yıllar sonra tüm detaylarıyla hatırlayacağım bir resim bu. Bir yabancı gibi ucuna iliştiğim kanepede, karşımda gördüğüm, körpecik çocuk kalbimi lime lime eden bu tezat unutulacak gibi değil. O zamanın modası mermer sehpanın üzerinde, sadece misafirlerin sigaralarını silkmesi için konmuş dev kristal küllük, ağzına kadar izmaritle dolu. Babam, ütüsüz gömleği ve uzamış sakallıyla, pembe çiçekli perdenin önünde, elindeki sigarayı silkiyor kristal küllüğe. Annemin kabartmaktan bir hal olduğu yastıklar, üzerinde uyunmaktan sünmüş. Odayı boydan boya kaplayan gül desenli halının her daim muntazam, evde koşturup da dağıttığımız vakit illaki azarlandığımız saçakları feleğini şaşırmış. Devetabanının susuzluktan boyu bükük. Perdenin bir ucu kornişten kurtulmuş, kendini asmış uzun elbiseli bir kadın gibi, boşlukta salınıyor.

Babamın bir kahraman değil de sıradan bir adam olduğunu fark ettiğim ilk an, onca hüznü hatıramız arasında, sanırım o andan başkası değil. Karşımda kılıcını yere indiriyor usulca babam, pelerini çıkarıp sandalyenin üzerine atıyor. Sokakta gördüğüm sıradan adamlardan biri şimdi. Kara göz-

lerindeki ışıklar sönmüş. Sigaradan sararmış bıyığını yakalıyor alt dudağıyla, omuzları önde, yere bakıyor. Lafa nereden başlayacağını bilemezken, sigarasının külü uzayıp uzayıp sonunda annemin beyaz dantel örtüsüne düşüyor. Fark etmiyor külünün düştüğünü. Üzgün babam, yorgun. Yine de belli etmemeye çalışıyor. Ben de onun üzgün olduğunu anladığımı... Karşılıklı bir “her şey yolunda, iyiyim ben, merak etme” tiyatrosu oynuyoruz yarım yamalak gülümseyerek. Hakkında konuşmamak icap eden şeyler var, içimizi kemirse de sormamak lazım gelen sorular.

“Aç mısınız?” diyor, sonunda sıradan bir soru sorabilmenin sevinciyle. Biz aynı anda “hayır” anlamında başımızı sallıyoruz. Annemin misafirlik adabı adı altında habire tembihlediklerinin arasında bu da var: “Açlıktan ölmeniz bile, aç olduğunuzu söylemeyin, ayıp.” Evimiz çoktan başkasının evi olmuş, kendimizi misafirlikte sanıyoruz. Mutfağa gidip iki litrelik bir Fanta’yı getirip koyuyor önümüze babam, iki kristal bardak indiriyor vitrinden, şu annemin sadece misafire çıkardıklarından. Şaşıyoruz, çünkü annemin bize Fanta içirdiği görülmemiş hiç. “Dişleriniz dökülür val-la” diye korkutmuş, elimiz varmıyor hiç asitli meşrubatlara. Canımız ne kadar çekse de söz dinliyoruz, içmiyoruz. Koltuğun kenarındaki siyah bakkal poşetlerinden birine elini daldırıp, bir şey arıyor, sonra bir paket balık kraker çıkarıyor, açıp önümüzde koyuyor babam. Tereddüt etmeden birer tane alıyoruz kardeşimle. Balık krakeri hep yaptığımız gibi, iki dişimizin arasında dikine ikiye bölüp, sırayla ağızımıza atıyoruz. Biz gittikten sonra her şeyin bambaşka bir hale büründüğü o evde, eski bir ritüeli hayata geçirmek tatlı bir hava estiriyor. Tanıdık bir his. Balık krakerler gibi gülümsüyoruz kardeşimle. Galiba içeri girdiğimizden beri ilk kez. Yasak olduğunu bile bile bir dikişte içiyoruz Fanta’yı kristal bardaktan. Hayatımız boyunca annemin kurallarla dolu dünyası-

na tezat bu paralel baba evreninde, hayat hep bayram olacak, henüz bilmiyoruz. Bunun babamın sevgisinden mi, yoksa babalık maharetlerinden yoksunluğundan mı olduğunu ise hiçbir zaman bilemeyeceğiz. İkinci bardağı dolduruyor babam. Eve girdiğindeki şokunu atlatıp neşesi yerine gelen kardeşim, birkaç komiklik yapıyor. Okulda öğrendiği bir fıkrayı anlatıyor. Ona gülüyoruz hep birlikte. Babam, ben, kardeşim. Annemsiz gülüyoruz, bizim evimizde.

Ne zaman sonra bir korna sesi geliyor dışarıdan. Annemin kornası bu. Panikle kalkıyoruz ayağa, kapıya koşuyoruz. Kısacık bir veda anı. Sarılamıyoruz babama. O saçlarımızı okşarken, kurtuluveriyoruz elinden, eli havada kalıyor.

Kardeşim önde, ben arkada merdivenleri inerken arkama bakıyorum, tırabzanın demirlerinin arasından babama bakıyorum son bir kez, göz göze gelmiyoruz.

Basamakları koşu koşu inerken “Anneme bir şey anlatmak yok!” diye tembihliyorum kardeşime.

“Herıld yani” diyor. Neşesi yerinde.

Tam apartmanın kapısından çıkacağız, bir ayağını kapamamın diye ağır kapıya dayamış, çocuk bıyıklarındaki turuncu ıslaklığı koluna silerken “Hele Fanta’yı, sakın söylemeyeelim!” diye fısıldıyor. Babama ne kadar benziyor.